

MÜLTECİLERİN SESİ

Sayfa 2 **Düşler ve umutlar**
Genç mülteciler geleceğe dair hayallerini anlatıyor.

Sayfa 4 **Afganistan'dan sesler**
Beş Afgan delikanlının hayat hikayesi

Sayfa 6 **Somali'nin Çocukları**
Mahad'ın güçlü kaleminden, çocukların çilesi

İÇİNDEKİLER

Videoyu izlemek için tıklayın

Dünya Mülteciler Günü 2009 genç mülteciler konuşuyor

Bu bahar, Helsinki Yurttaşlar Demeği (HYD) Mülteci Destek Programı ekibi İstanbul, Kadıköy'deki bir merkezde kalan bir grup mülteci çocukla çalışmaya karar verdi. Yeldeğirmeni Merkezi Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu'nun (SHÇEK) tesislerinden biri. Bu tesislerde aslında Türkiyeli yetim ya da ailelerinin bakmaya gücü olmayan çocuklar barındırılıyor. Ama 2008 sonbaharında Yeldeğirmeni, mülteci çocuklara yardım etmeye karar verdi. Bunlar Türkiye'ye varmalarından önce ya da geliş sırasında ailelerinden ayrı düşmüş çocuklar. Bu delikanlıların - Yeldeğirmeni'nde kalan bütün mülteciler erkek çocuğu - yaşları 13 - 17 arasında değişiyor. 18 yaşına bastıklarında ise görevliler onlardan Merkezi terk etmelerini istemek zorunda.

Merkezden ayrıldıktan sonra, Türkiye'deki yaklaşık 30 "uydu kentten" birinde kendi başlarına yaşamak için bir yer bulmaları gerekiyor.

Boğaz'a yakın, orta sınıf bir semtte bulunan temiz ve aydınlık Merkez, bir liseyi andırıyor. 5-6 katlı binanın bazı odaları yatakhane olarak kullanılıyor. Çocuklar ranzalarda uyuyor, banyo ve ibadet yerlerini paylaşıyor. TV ve bilgisayar odaları ile bahçede de küçük bir futbol sahası var. Gine, Kongo, Afganistan, Sudan ve Somali gibi ülkelerden gelen çocukların çoğu futbola bayılıyor. Oynayabilecekleri gerçek bir futbol sahası olsun istiyorlar. Çocuklardan birinin de söylediği gibi, "Gençlik mucizevi ve harika bir şey ama kırılğan".

Dört hafta süren kurs boyunca HYD yaklaşık 30 mülteci

çocukla çalıştı. İnsan hakları, çocuk hakları, zulüm gibi konularda tartışmalar yürüttük; evlerinden, kaçış öykülerinden ve Türkiye'deki yeni yaşamlarından konuştuk. Çocuklar mülteci olarak nasıl bir hayatlarının olduğuna dair görüşlerini paylaştı, ülkelerinin içinde bulunduğu karmaşa hakkında makaleler yazdı ve İstanbul'a geliş maceralarını resimledi. Birçoğu geleceğe dair en gizli hayallerini paylaştı. Bu öykülerden bazılarını bültenimizde bulacaksınız.

Mültecilerin Sesi bültenimizin yeni versiyonunun bu ilk sayısı yalnızca bu çocukların öykü ve hayallerine kucak açmakla kalmıyor; 2009 Dünya Mülteciler Günü vesilesiyle tüm mültecileri ve zorlu mücadelelerini onurlandırıyor.

Düşler ve umutlar eğitim, eşitlik ve futbol

Gençlik
mucizevi ve
harika
birşey ama
kırılgan

Yeldeğirmeni'nde
kalan bir mülteci

Sadece özgür olduğumu hissetmek istiyorum

Amir, Sudan

Hangi ülkede yaşadığım hiç önemli değil. Sadece kendimi özgür hissetmek istiyorum. Irkçılık ve dinsel ayrımcılıkla karşılaşmayacağım bir ülkede... Kendimi o ülkede eğitimimi tamamlarken, güzel bir çevrede kendi geleceğimi kendim yönlendirirken ve hayatımın sonuna kadar kendimi özgür hissederken görmek istiyorum.

İnsanlar arasında eşitlik olmalı

Moussa, Gine

Türkiye çok büyük bir ülke ama beyazlar ve siyahlar arasında eşitlik yok. İnsanlar arasında eşitlik olmalı. Allaha şükür, çünkü o tüm iyiliklerin kaynağıdır, hayat sadece bir süreç ve her şey gelip geçer. Dünya çapında bir futbolcu olmak istiyorum! Futbol benim ebedi tutkum. Eğer durumum iyi olsaydı, babamın anısına tüm sahipsiz çocuklar için merkezler, hastaneler, kardiyoloji merkezleri, futbol sahaları açtırdım. Allah hayallerimi gerçekleştirsin ve bu dünyaya doğru yolu göstereyin

En büyük hayalim ünlü bir işadamı olmak

Hamdan, Somali

Hayalim Kanada'da güzel bir hayatımın olması. Eğitimimi bitirmek ve sonra da ailemin izini bulmak istiyorum çünkü onlar olmadan güven içinde yaşayamam. Türkiye'de onlarsız yaşadığım için acı çekiyorum. En büyük hayalim ünlü bir işadamı olmak. Sonra da güzel bir kadınla evlenmek istiyorum. Bunların gerçek olabilmesi için Kanada'ya gitmeliyim.

Birçok dil öğrenip kuşlar gibi özgür yaşamak istiyorum.

Shakir, Sudan

Kanada'da yaşamak istiyorum çünkü o dünyadaki en güzel ülke. Kanada özgür bir ülke ve kendimi orada hayal edebiliyorum. Eğitimimi bitirmek istiyorum çünkü eğitim hayattaki en önemli şey. Kendi ailem olsun; piyano çalabilmeye devam edebileyim istiyorum çünkü ben bir profesyonelim. Birçok dil öğrenip kuşlar gibi özgür yaşamak istiyorum!

Düşler ve umutlar

Burada kendimi hapsolmuş hissediyorum çünkü yalnızım Kaps, Demokratik Kongo Cumhuriyeti

Benim ülkem çok zengindir. Orada çok zengin var ve ben de güzel bir hayat yaşıyordum. Her istediğimi yapabiliyordum. Okula gidiyor, arkadaşlarımla zaman geçiriyordum. Ama dinsel çatışmalar başladığında başka bir ülkeye kaçmak zorunda kaldım ve Türkiye'ye geldim.

Türkiye'ye ilk vardığımda ağlamaya başladım çünkü sürekli ailemi düşünüyordum. Burada kendimi hapsolmuş hissediyorum çünkü yalnızım. Kendi ülkemde olmadığım, ailemi göremediğim için yalnızım. Sadece Türkiyelileri görüyorum ve bu beni çok üzüyor. Kendi ülkende yaşamak çok başka. Ancak bir grupla birlikteysem kendimi iyi hissediyorum.

En büyük hayalim tüm kardeşlerimi bulabilmek, geleceğim için mesleki eğitim almak, babam gibi para kazanmak ve mutlu bir hayat sürmek.

İyi insanların arasında olmak istiyorum Muhammed, Liberya

Ben bir kamyon şoförüyüm. Araç kullanmak, tamir etmek benim işim. Bu konuda oldukça deneyimliyim. Geleceğim için hazırlanmak istiyorum. BMMYK'dan benim için daha fazla olanak sağlayacak bir ülkeye yerleşmek için yardım istiyorum.

İyi insanların arasında olmak istiyorum. Yıkımla hiç ilgim olsun istemiyorum. Zarar veren insanlardan hoşlanmıyorum. İşimi 13 yaşındayken öğrendim. Kanada'da yaşamak ve bunun için BMMYK'nın bana yardımcı olmasını istiyorum. Savaşta annemi, kız ve erkek kardeşimin izini kaybettim ve hala bulamıyorum. Üç kız ve iki erkek kardeşimin nerede olduğunu bilmiyorum.

Türkiye'ye geliş nedenim babam ve amcamın mülk için kavga etmesiydi. Amcam bir isyancıydı ve babamı öldürdü. Babam öldüğünde Gine'ye gittim. Gine'nin ülkemle olan sınırında kamyon kullanmayı öğrendim. Bunu öğrendim ama başka vasfım yok.

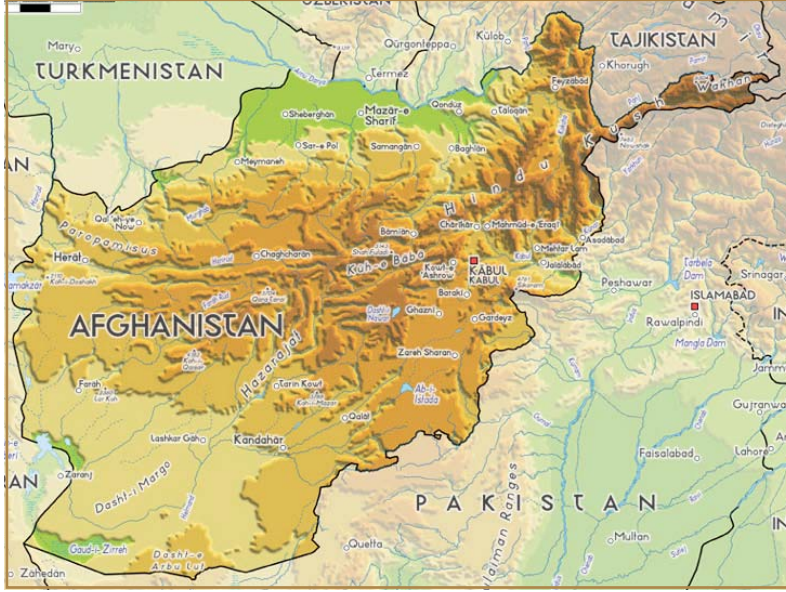
İyi insanların arasında olmak istiyorum. Yıkımla hiç ilgim olsun istemiyorum.

Muhammed

Afganistan'dan sesler

genç mültecilerin düşleri

Türkiye'de kazandığınız şey kimliktir. Burada benim tek kazandığım tek şey o. Kimlik Afganistan'da edinemediğim bir şeydi.

Ebulfaz

Tüm kalbimle yazıyorum ve kalbim O'nun varlığıyla dolu. Kendi ülkeme dair güzel anılarım yok. Tüm akrabalarımı çocukken kaybettim ve hayatımı kötü kaderim şekillendirecek gibiydi. Bu yüzden İran'a gittim ama oradan da çok güzel hatıralarım yok.

Türkiye'ye geldiğimde çok mutluydum. Ama mafyanın eline düştüm ve işkencelerine katlanmak zorunda kaldım. Polis gelip bizi onların elinden kurtardı. Sokaklarda, camiilerde ve parklarda çok zorlu bir kış geçirdik. Yeldeğirmeni hakkında bilgi sahibi olduğumda kendimi onlara tanıttım, bana kollarını açtılar. Beni kabul ettiler ve bana yardımcı oldular.

Bugün için sadece bir ülkeye yerleştirilmeyi bekliyorum çünkü çok kötü bir geçmişim var. Daha güzel bir geleceğim olmasını istiyorum. Bir başka isteğimse futbolcu olmak. O günleri dört gözle bekliyorum.

Javad

Türkiye'de kazandığınız şey kimliktir. Burada benim tek kazandığım tek şey o.

Ne Afganistan'da ne de uzun bir süre İran'da edinemediğim şeydi kimlik. Artık özgürce dolaşabiliyorum ve fikirlerimi istediğim gibi dile getirebiliyorum.

Assadollah

İleride iyi bir insan olmak istiyorum- iyi eğitilmiş ve akıllı biri. Sevgili annem, küçük kız ve erkek kardeşlerimle beraber barış içinde huzurlu bir hayatım olsun istiyorum. İyi bir ülkede yaşayıp onları baskıcılardan korumak istiyorum. Çocuklara yardım etmek ve destek olmak isterim. Hayatımı neşe içinde özgürce sürdürmek istiyorum. Gelecek için umutluyum.

Ali

Afganistan'dan geleli üç ay oluyor. İstanbul'a 20 günde geldim. Bir ay sonra İzmir'e gidip ve oradan Yunan adalarına geçmeyi denedim ama olmadı. İstanbul'a geri döndüm ve BMMYK'ya başvurudum. Bir aydır BMMYK'da kayıtlıyım. Bir gün büyük bir insan olmak için eğitim görmek istiyorum. Ve ülkeme en iyi şekilde katkıda bulunmak.

Baskıdan özgürlüğe doğru

Javid, Afganistan

Hayatımın büyük bir bölümünü İran'da geçirdim. Bir yaşındayken ailem barış ve huzur içinde yaşamak için, savaş içindeki Afganistan'dan kaçmış.

Afganistan'da birçok etnisite beraber yaşadığından ve birbirlerine karşı çok fazla önyargı besledikleri için sürekli savaş var. Yabancılar bu dinsel ve etnik önyargıları kullanıp Afganistan'dan fayda elde etti ve Afganistan yoksulluk ve savaş içinde kaldı. Bu dönem içinde birçok insan ülkeyi terk etti. Ben ve ailem İran'da yaşayacak bir yer bulduk ancak orada kalamadık ve birkaç sene sonra tekrar Afganistan'a geri döndük.

Bu sefer Afganistan'ı yöneten bir hükümet vardı ama biz yine İran'a gitmek zorunda kaldık. Ancak İran, Afganları ülkelerine geri

gönderiyordu.

Bu nedenle yaşamak için Türkiye'ye geldik. Gelirken tam olarak nereye geldiğimi bilmiyordum. Çok uzun ve zorlu bir yolculuktan sonra İstanbul'a geldim ve BMMYK hakkında bilgi sahibi oldum. BMMYK'ye kaydolmaya karar verdim ama geçen bu kadar aydan sonra sanırım boşuna BMMYK'nin cevabını bekliyorum. BMMYK benim dosyam hakkında kaç sene sonra kararını verecek, cevap olumlu mu olumsuz mu olacak bilmiyorum.

Ne zaman üçüncü bir ülkeye yerleştirileceğimi de bilmiyorum. İran'daki ailem zor durumda ve bütün bu zorluklara bir gün benim güvenli bir yere yerleşeceğim ve onları da yanıma alacağım umuduyla katlanmaya çalışıyor.

Türkiye'ye gelmeden önce birçok ümidim ve hayalim vardı. BMMYK'nin başvurumu kabul etmesini ve ailemi yanıma gelmeleri için yüreklendirmek istiyordum. Ama şimdi BMMYK'nın derdime deva olmayacağını biliyorum.

Benim için hayattaki en önemli şey özgürlük ve Türkiye'de, daha önce sahip olamadığım normal bir hayata sahip olabilmek. Afganistan'dayken özgürlüğüm ve iyi bir gelecek şansım yoktu. Irkçı ve milliyetçi tutumlarla karşılaşırıyordum. Hiçbir zaman huzurlu ya da güvenli bir hayatım olduğunu hissetmedim. Ama şimdi bunlara sahibim ve haklarımı talep etme özgürlüğüm var. Duygu ve düşüncelerimi ifade edebiliyorum. Sokakta özgürce yürüyebiliyorum.

Videoyu izlemek için tıklayın

**Javid ve Javad,
ülkeleri
Afganistan'daki
savaş, ırkçılık ve
ülkenin
çocuklarının
çektikleri acılarla
ilgili bir şarkıyı
sizlerle
paylaşıyor.**

Somali'nin Çocukları hayat ve belirsiz geleceğin trajedisi

Mahad, Somali

Somali'den uzak olmama rağmen hala kendime şu soruları soruyorum. Somali'deki sorunların sorumlusu kim? Kim sorunların çözümü için onlara yardımcı oluyor?

Somali Afrika kıtasının en doğusundadır. Etiyopya, Kenya, Cibuti ve Hint Okyanusu ile çevrelenmiştir. 10 ila 14 milyon arasında bir nüfusa sahiptir. Başkenti Mogadişu'dur ve 1 Temmuz 1970'te bağımsızlığını kazanmıştır. Devletin resmi dili Somalice, resmi dini İslam'dır. Allah Somali'ye bitki ve hayvan zenginliği ile ılıman bir iklim bahşetmiştir. Somali, Afrika Birliği Teşkilatı'na ve Arap Devletler Ligi'ne üyedir. 1984 Paris Konferansı'nda sömürgecilik Somali'yi 5 bölgeye ayırdı: İtalyan, Fransız, İngiliz Somalileri ile Etiyopya ve Kenya'ya verilen iki bölge. Somali ve komşusu Etiyopya arasında çatışmalar hala devam ediyor. Haberlerde bu çatışmaları duyabilirsiniz. Ancak uluslararası topluluk binlerce Somalili çocuğun

Mogadişu ve civarında ne kadar kötü koşullarda acı içinde yaşamak zorunda olduğunun farkında değil. Bu makalede yazarlardan alınacaklar olursa, onlardan şimdiden özür dilemek isterim. Bu makale, sadece bölünmüş bu ülkenin bir evladının acısını dile getirişi...

Somali'deki sorunlar herkesi etkiler ama en çok etkilenenler –birçoğu doğmamış olan- çocuklardır. Tüm devlet hastaneleri yıkılmış, tıbbi malzemeler çalınmıştı. Bu hastaneler asi kabile milislerinin saklanma yeri haline gelmişti. Bombalar ve savaş yüzünden evlerini terk etmek zorunda kalan bazı anneler çocuklarını ağaç altında doğurmak zorunda kalıyordu. Bazıları milisler ya da kimliği bilinmeyen kişiler tarafından evlerinden zorla çıkarıldı. Birçok Somalili kadın

hamilelikleri sırasında doktora gidemez.

Bir çocuk doğduğunda, o çocuğun ebeveynlerinden birini ya da ikisini de kaybetme riski çok yüksektir. Babaların, ilgisi olmadığı kabileler arası bir çatışmada öldürülmesi mümkündür. Anneleriye alışverişe giderken öldürülebilir. Bizse sadece terk edilmiş cesetleri buluruz. Bazı çocuklar hayatta kalabilir. Bunlar anne babasız büyürler; bu yüzden veya güvenliklerini sağlayacak etkin bir hükümetin olmaması yüzünden okula gidemezler. İlköğretim görme şansı olan çocuklar ise silahlı kişilerin okullara saldırması ve bazı öğrencilerin kaçırılarak rehlin alınma riski nedeniyle okulu bırakmak zorunda kalır. Kaçırılan çocukların ailelerinden fidye istenir. Bazı çocuklar ise köylerindeki ya da

Somali'nin Çocukları

civardaki çatışmalar yüzünden eve geri dönemez. Somali'de, özellikle Mogadişu'da, hiçbir yer güvenli değildir..

Mogadishu'da medya ve hukuk örgütlerinin de kayda geçirdiği birçok katliam gerçekleşmiştir. Birçok çocuk ve öğrenci bu katliamların kurbanı olmuştur. Bir kavşakta gerçekleşen katliamda 10 çocuk öldürülmüş ve birçok öğrenci yaralanmıştır. Başka bir okulda ise 4 ila 12 yaş arasındaki öğrencilere bir saldırı düzenlenmiştir. Bazıları öldürülmüş bazılarıysa kaçırılmıştır. Tüm bu katliamlardan söz etmeye tek makale yetmez...

İslami partilerin iktidara gelmesine rağmen, çocuklara karşı saldırıların bugünlerde arttığını görüyoruz. Birçok Somali vatandaşı savaşın sona ereceğini sanıyordu. Kendini İslami örgütler olarak tanımlayan gruplar arasındaki çatışmalar hala devam ediyor. Bu savaşın kurbanları ise çocuklar, yaşlılar ve kadınlar.

Somalililer siyasette yeni yüzler görmeyi sevmezler. 25 yıldan uzun bir süre kabile milisleri ve savaş lordlarından çektik. Şimdiyse dini maskelerinin ardına saklanan kabile şefleri ve kabile milislerinden daha çok çekiyoruz.

Allah'ın Kur'an'da ne dediğini hatırlayalım: "Ey kendilerinin aleyhine aşırı giden kullarım! Allah'ın rahmetinden ümidinizi kesmeyin. Şüphesiz Allah, bütün günahları affeder. Çünkü O, çok bağışlayandır, çok merhamet edendir."

Somali'deki çocuklara en iyisini ve güzel bir gelecek diliyoruz. Ancak aydınların ve Somalili çocukların görüşlerine göre Somali'nin geleceği pek de parlak gözüküyor. Somali'den uzak olmama rağmen hala kendime şu soruları soruyorum. Somali'deki sorunların sorumlusu kim? Kim sorunların çözümü için onlara yardımcı oluyor?

Açlık ve tıbbi malzeme eksikliği o kadar kötü bir noktaya ulaşmış ki BMMYK Somali temsilcisi Cenevre'deki bir basın toplantısında "Somali'de son 10 yılın en büyük ve en kötü krizini yaşamaktayız." dedi, "Somali vatandaşlarının yüzde 45'i yeterince beslenemiyor. Orta ve Güney Somali'de beş yaşın altındaki çocukların yüzde yirmi dördü ciddi bir beslenme yetersizliği içinde. Somali'de 1.1 milyon insan İslamcılar ve hükümet arasındaki çatışmalar yüzünden evlerini terk etmek zorunda kalmıştır."

BMMYK temsilcisi dünyanın Somali'de olup bitenlere kayıtsız kalmasından

Somali'de 1.1 milyon insan İslamcılar ve Hükümet arasındaki çatışmalar yüzünden evlerini terk etmek zorunda kalmıştır.

MÜLTECİLERİN SESİ, mülteci yazar ve sanatçıların görüşlerini ve bakış açılarını paylaşmaları için oluşturulmuş bir forumdur. Yazarlar ve sanatçılar tarafından bu haber bülteninde ortaya konmuş görüşler, inanışlar ve bakış açıları Helsinki Yurttaşlar Derneği'nin görüşlerini temsil etmeyebilir.

Katılım

Mültecilerin Sesi bilgilerinizi, hikayelerinizi ve eserlerinizi okurlarla paylaşmanızı bekliyor. Eğer yazılarınızı anadilinizde göndermek isterseniz, bültende çevirisi ile birlikte yayınlanması için elimizden geleni yapacağız. Yazılarınızı göndermek için lütfen e-mail atın: refugeeaid@hyd.org.tr ya da telefon edin: 0212 292 4830.

Teşekkür

Mültecilerin Sesi, İsveç Enstitüsü, Yaratıcı Güç: İsveç-Türkiye 2009 girişiminin katkılarıyla hazırlanmaktadır. HYD Mülteci Savunuculuk ve Destek Programı, Hollanda Dışişleri Bakanlığı Sosyal Dönüşüm Programı (MATRA) ve Birleşmiş Milletler İşkence Mağdurları Gönüllü Fonu (UNVFVT) tarafından desteklenmektedir.

MÜLTECİLERİN SESİ

Helsinki Yurttaşlar Derneği
Tomtom Mahallesi
Kumbaracı Yokuşu 50/3
Beyoğlu 34437
İstanbul

T: 0212-292 6842 F: 0212-292 6844
info@hyd.org.tr

**HELSİNKİ
YURTTAŞLAR
DERNEĞİ**